

קורס לכלל תלמידי תואר ראשון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב: מבוא לכלכלת ישראל ולכלכלת המחאה

מרצה: פרופ' אביה ספיבק, המחלקה לכלכלה, מראשי צוותי המומחים של המחאה החברתית

הקורס יתקיים בסמסטר א', יום ה', 14:00-17:00, בניין אולמות הרצאה ונתיב העתיקות ע"ש משפחת גוזיק (92), אולם 001

הקורס יציג את כלכלת ישראל ואת נושאי המדיניות הכלכלית בישראל שנדונו בחלקם בדיון הציבורי שהתפתח בתקופת המחאה החברתית בקיץ 2011. יוצגו באופן מעמיק הדילמות של אחריות המדינה כלפיאזרחיה ותושביה וגבולות פעולות הממשלה. הקורס יצולם ויהיה זמין באינטרנט לתלמידי אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ולציבור הרחב.

נושאי הקורס:

- תקציב המדינה: מיסוי; הוצאות; גירעונות; סבירות לקיומו של תסריט המשבר היווני בישראל.
- שוק ההון: מהלאמה להפרטה; יצירת שוק אשראי משני של משקיעים מוסדיים והרקע לפשיטות הרגל ("תספורות") של הטייקונים.
- פנסיה וביטוחי חיים: האתגר של הזדקנות האוכלוסייה; העברת האחריות לפנסיה מהמדינה לאזרחים.
- כלכלה גלובלית: משברים פיננסיים וכלכליים עולמיים; בעד ונגד הגנה על תוצרת הארץ - הגישה השבדית; השפעת סין והודו על כלכלת ישראל והעולם.
- תוצאות המדיניות: סיכום עשור של רפורמות ומהן הסיבות לסיומו במחאה; עליות במחירי המזון, הדיוור, הדלק, הביטחון הפנסיוני; אי-שוויון כלכלי וחברתי; משל "השמן והרזה" של בנימין נתניהו.
- בסיס מיקרו-כלכלי להערכת מדיניות: היתרונות והחסרונות של כלכלת השוק אל מול הסקטור הציבורי; תמריצים לחדשנות; כלכלת מידע; ההבדל בין סוציאל-דמוקרטיה ובין קומוניזם עם כלכלה מתוכננת.
- צמיחה וחלוקה: הגורמים המשפיעים על הצמיחה: השקעה בתשתיות פיזיות ואנושיות ופריון העבודה; מגבלות הצמיחה: השפעות סביבתיות, בעיות במדידת התמ"ג, הגידול הדרמטי באי-שוויון בישראל ובעולם והמחאה החברתית; הקשר בין אי-שוויון לצמיחה.